

Tehy ry
PL 10

Lausunto 17.10.2018

00060 TEHY

Sosiaali- ja terveysministeriö
Meritullinkatu 8, Helsinki
PL 33, 00023 VALTIONEUVOSTO
kirjaamo@stm.fi
reetta.honkanen@stm.fi

Viite: STM/2645/2017

Tehyn lausunto Sosiaali- ja terveysministeriön tupakka- ja nikotiinipolitiikan kehittämistyöryhmän mietinnöstä

Tehy pitää tupakka- ja nikotiinipolitiikan kehittämistyöryhmän mietintöä ja sen toimenpide-ehdotuksia yleisesti kannatettavina.

Keskitymme lausunnossamme mietinnön lähinnä kohdan 4.5 Tupakoinnin lopettamisen tuki- kohdan toimenpide-ehdotuksien arviointiin työelämän ja ammatillisen koulutuksen näkökulmasta:

Työryhmän toimenpide-ehdotukset 1.-3. ja 8. siitä, että 1) koko hoitoketju perus- ja erityispalveluissa ylläpitää vieroitusosaamista ja osallistuu vieroitukseen, 2) puheeksi ottamista edistetään kaikissa asiakaskontakteissa ja 3) maakuntiin perustetaan tupakasta vieroituksen yksiköt.

Tehy kannattaa ehdotusta, että terveyskeskusten tulisi laatia toimintasuunnitelma, jossa kuvataan tupakka- ja nikotiinituotteiden käytön lopettamisen toimintamallit. Suunnitelmissa on kuvattava myös se, miten ammattihenkilöiden vieroitusosaamista ylläpidetään ja kehitetään esim. puheeksi otto ja käyttäytymistieteisiin perustuvat, valmentavat työ- ja ohjaustavat. Erityisesti on kiinnitettävä huomiota niiden asiakas- ja potilasryhmien parissa työskentelevien ammattihenkilöiden ohjaustaitoihin, joissa tupakoinnin ja muiden nikotiinituotteiden tiedetään olevan yleistä tai erityisen haitallista esim. mielenterveyskuntoutujat ja raskaana olevat. Ehdotukseen raskaana olevien tupakoitsijoiden häkämittauksista neuvolakäynneillä Tehy suhtautuu varauksellisesti (8.). Tämä edellyttää neuvolahenkilökunnalta erityisosaamista niin, että ohjaustaidot, mittaaminen ja mittatulosten tulkinta eivät vaikuta negatiivisesti raskauden ajan seurantaan ja neuvolapalvelujen käyttöön.

4) Työryhmän ehdotus, että kaikki tupakka- ja nikotiiniriippuvuuden hoidossa käytettävien reseptillä lääkärin määräämät tupakoinnin vieroituslääkkeet otetaan sairausvakuutuksen lääkekorvauksen piiriin.

Tehyn näkemyksen mukaan ehdotus kaikkien tupakka- ja nikotiiniriippuvuuden hoidossa käytettävien tupakoinnin vieroituslääkkeiden ottamisesta sairausvakuutuksen piiriin vaikuttaa vieroituslääkkeiden säännönmukaiseen käyttöön ja vieroituksen onnistumiseen, erityisesti pienituloisilla ja opiskelijoilla. Näiden ryhmien keskuudessa myös tupakointi ja muiden nikotiinituotteiden käyttö on muita yleisempää.

5) Työryhmän ehdotus, että työpaikoilla tupakoinnin lopettamisohjelma sisällytetään työterveyshuollon kirjalliseen toimintasuunnitelmaan.

Tupakoinnin lopettamisohjelman sisällyttäminen työterveyshuollon toimintasuunnitelmaan edistää kokonaan savuttomien työympäristöjen yleistymistä. Tämä edesauttaa myös työnantajan toimia tupakoinnin lopettamisen tukemissa esim. tarjoamalla maksuttoman nikotiinikorvaushoidon tai järjestämällä vertaisryhmiä vieroitukseen. Toimenpiteen tärkeyttä korostaa myös se, että tupakointi on työikäisten keskuudessa muita yleisempää.

Työterveyshuollon ammattilaisten ja asiantuntijoiden osaamista ja valmiuksia käsitellä tupakasta vieroitusta ja savutonta työympäristöä osana työterveyshuollon toimintaa on vahvistettava.

Työterveyshuollon lisäksi työikäisten tupakoinnin lopettamisen tuki on huomioitava myös työttömien terveyden- ja toimintakyvyn arviointien yhteydessä.

6) Työryhmän ehdotus, että tupakasta vieroituksen tuki otetaan opiskeluhuollon suunnitelmaan ja varmistetaan ammatillinen perusosaaminen tupakoivien henkilöiden kohtaamiseen.

Savuttomat opiskelu- ja työympäristöt ammatillisissa oppilaitoksissa voivat vähentää nuorten aikuisten tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä. Oppilashuollolla ja laaja-alaisella alueellisella yhteistyöllä esim. Ohjaamojen ja urheiluseurojen kanssa voidaan löytää keinoja nuorille aikuisille kohdennetun terveyden edistämistyön sekä vieroituksen toteuttamiseen. Tupakkatuotteista on erityisesti kiinnitettävä huomiota nuuskan käytön yleistymiseen nuorilla sekä nuorilla aikuisilla. Monet opiskelijat ovat mukana ohjaajina ja valmentajina myös lasten harrastustoiminnassa ja esikuvia nuoremmille lapsille. Nuuskan käytön yleistyminen urheiluseuroissa ja sen terveysvaikutukset on hyvä huomioida myös mietinnössä esitettyjen viestintäkampanjoiden kohdentamisessa (kohta 4.6) sekä nuuskan matkustajatuonnin rajoittamisessa (kohta 4.7/2.)

Tehyn lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet Tehyn yhteistyöjäsenjärjestöt.

Helsingissä 17.10.2018

Milleriikka Rytkönen
puheenjohtaja
Tehy ry

Kirsi Sillanpää
johtaja
Tehy ry

Lisätietoja:

Anna Kukka, työympäristöasiantuntija Tehy ry, anna.kukka@tehy.fi , p. 04001677201